

Eindverslag inspraak

Toekomstvisie+



Eindverslag inspraak Toekomstvisie+

Inleiding

- 1 Procedure inspraak**
- 2 Inspraakreacties**
- 3 Standpunt gemeente**

Bijlagen

- A. Openbare kennisgeving
- B. Ontvangen reacties

INLEIDING

Dit eindverslag gaat in op de inspraakprocedure voor het ontwerp van de Toekomstvisie+. Deze visie is een overkoepelend beleidsdocument dat richting geeft aan het beleid en handelen van de gemeente Overbetuwe tot 2020. Het is het vertrekpunt voor het uitwerken van beleid. Voor wat betreft de ruimtelijke onderdelen is de Toekomstvisie+ ook te zien als structuurvisie. De Toekomstvisie+ schept geen rechten of plichten naar anderen toe, maar bindt (in beleidsmatige zin) alleen de gemeente.

1. PROCEDURE INSPRAAK

Op grond van artikel 4 van de 'Inspraakverordening gemeente Overbetuwe 2007' kan het gemeentebestuur de inwoners van de gemeente betrekken bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid. De gemeenteraad heeft op 3 maart 2009 besloten om het ontwerp van de Toekomstvisie+ vrij te geven voor de inspraak.

Inwoners en andere belanghebbenden zijn vervolgens in de gelegenheid gesteld om tot en met 22 april 2009 een schriftelijke inspraakreactie in te dienen bij de gemeente. De Toekomstvisie+ heeft 6 weken ter inzage gelegen in het gemeentehuis van Overbetuwe (locaties Elst en Andelst) en in de bibliotheek in Heteren. Het ontwerp was eveneens digitaal in te zien op www.overbetuwe.nl.

De mogelijkheid tot inspraak is kenbaar gemaakt aan de inwoners door een kennisgeving in Hét Gemeentenieuws op 11 maart 2009.

Het eindverslag inspraak is vastgesteld door de gemeenteraad op 8 september 2009.

2 INSPRAAKREACTIES

Er zijn 13 schriftelijke inspraakreacties ontvangen. Deze reacties voldoen aan het gestelde in de Algemene wet bestuursrecht. Wij beschouwen de ingediende reacties dan ook als ontvankelijk. Dit betekent dat we inhoudelijk in kunnen gaan op deze reacties.

<i>Naam</i>	<i>Plaats</i>	<i>Ontvangen</i>	<i>Kenmerk</i>
H. Bulthuis	Elst	01-04-2009	09ink05149
C. Coenrady	Elst	20-04-2009	09ink06175
P. Doekes	Heteren	21-04-2009	09ink06141
T. van Doormaal	Elst	11-02-2009	09ink01914
Dorpsraad Heteren	Heteren	03-03-2009	09ink05160
K. Horlings	Valburg	21-04-2009	09ink06161
Dorpsraad Oosterhout	Oosterhout	20-03-2009	09ink04205
Dorpsraad Slijk-Ewijk/Loenen	Slijk-Ewijk	21-04-2009	09ink06187
Dorpswerkgroep Oosterhout	Oosterhout	30-03-2009	09ink04743
Dorpswerkgroep Valburg en Homoet	Valburg	21-04-2009	09ink06186
LTO-Noord	Deventer	20-04-2009	09ink06072
Ondernemersplatform Overbetuwe	Arnhem	21-04-2009	09ink06145
Over Betuwe College	Elst	03-03-2009	09ink05162

3 STANDPUNT GEMEENTE

De matrix in het derde hoofdstuk bevat een samenvatting van de inspraakreacties op de Toekomstvisie+.

Bij de samenvatting wordt per reactie het standpunt van de gemeente weergegeven. De laatste kolom geeft weer of de reactie leidt tot een aanpassing van de Toekomstvisie+.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 8 september 2009.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

drs. A.J. van den Brink

E. Tuijnman.

3. STANDPUNT GEMEENTE

Nummer	Inspreker	Inspraak reactie	Standpunt gemeente	Aanpassing ¹
1	H. Bulthuis	De kwaliteit van kernen verbeter je niet door alle open groene ruimtes vol te proppen met nieuwbouw.	Met deze opmerking zijn wij het eens. Opgave 13 van de visie stelt dat inbreiding in kernen moet leiden tot een kwaliteitsverhoging met aandacht voor leefbaarheid. Accent van de Toekomstvisie+ ligt op de sociale structuur en samenleving. Op deze wijze houden we rekening met identiteit en karakter van kernen en is er geen sprake van 'volproppen van alle groene open ruimtes'.	Nee
2	H. Bulthuis	De kwaliteit van de samenleving verbeter je door sociale activiteiten te ontplooiën zodat de 'ieder voor zich mentaliteit' doorbroken wordt.	Wij herkennen ons in uw pleidooi. Middels de 4 ^e laag besteden we hier nadrukkelijk aandacht aan. In opgave 18 zetten we dan ook in op het actief en gezamenlijk signaleren en aanpakken van problemen. Activiteiten door of samen met verenigingen, bedrijven en de gemeenschap zijn hier beschreven.	Nee
3	C. Coenrady	Het is inspreker niet duidelijk in hoeverre toepassing wordt gegeven aan artikel 2.1, lid 3, van de Wro.	De Toekomstvisie+ gaat over het grondgebied van Overbetuwe. Hierdoor is er logischerwijs sprake van een situatie waarin (alleen) de gemeenteraad van Overbetuwe de visie vaststelt. Wij zullen dit verduidelijken in paragraaf 1.2. Zie ook punt 4.	Ja
4	C. Coenrady	Het is inspreker niet duidelijk of er overleg is geweest met Arnhem, Nijmegen, Lingewaard, stadsregio, provincie en Rijk. Gelet op het reeds door deze partijen geformuleerde ruimtelijk beleid vindt inspreker overleg en afstemming noodzakelijk en zou toepassing moeten worden gegeven aan artikel 2.1, lid 3 Wro.	Vanzelfsprekend is er overleg geweest met medeoverheden. Wij zullen dit opnemen in paragraaf 1.3. Onder andere de toenemende onderlinge verwevenheid in het middengebied van de stadsregio noopt hiertoe. Hiermee dragen we bij aan de gewenste onderlinge afstemming. Het door Arnhem, Nijmegen, Lingewaard en Overbetuwe gezamenlijk vaststellen van een structuurvisie voor het gehele gezamenlijke grondgebied is hiervoor niet noodzakelijk.	Ja
5	C. Coenrady	Inspreker geeft aan dat het ontwerp een structuurvisie betreft in de zin van artikel 2.1. Wro. Uitsluitend het voorgestelde beleid ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening dient	De Toekomstvisie+ is óók een structuurvisie. Uit de kamerstukken blijkt dat een structuurvisie is bedoeld als integrale visie op de leefomgeving waarin de samenhang met	Nee

¹ Leidt de inspraakreactie tot aanpassing van de Toekomstvisie+.

		hierin te worden beschreven. Het onderdeel 'Laag 4: sociaal maatschappelijk' kan daarom vervallen. Het onderdeel sociaal maatschappelijke aspecten en de opgaven 18 t/m 22 hebben geen relatie met ruimtelijk beleid en kunnen derhalve in de definitieve structuurvisie vervallen.	aanverwante beleidsvelden zichtbaar wordt. Wij dragen bij aan deze integraliteit door de Toekomstvisie+ het gehele gemeentelijke beleidsterrein te laten omvatten. Hierdoor is de Toekomstvisie+ bij uitstek het instrument om verbinding te maken binnen thema's als leefbaarheid of duurzaamheid, die zowel een ruimtelijke als niet-ruimtelijke component in zich hebben. Omdat wij deze meerwaarde willen behouden, laten wij de 4 ^e laag niet vervallen. Dit doet recht aan relevante wet- en regelgeving.	
6	C. Coenrady	Inspreker stelt dat het ruimtelijk beleid van de gemeente Overbetuwe niet los kan worden gezien van het ruimtelijk beleid van het Rijk, provincie, stadsregio en de buurgemeenten. De gemeente Overbetuwe dient in overeenstemming met de hogere overheden haar ruimtelijk beleid te formuleren. Inspreker is van mening dat het ontbreken van de 'Nota Ruimte' in het onderdeel beleidskaders een ernstige omissie is.	Er is geen formele hiërarchische relatie tussen structuurvisies van overheden. Echter, ook wij zijn van mening dat ons beleid niet los gezien kan worden van het beleid van andere betrokken overheden. De Toekomstvisie+ bouwt daarom - naast het streekplan en het Regionaal Plan - ook voort op de Nota Ruimte. Per abuis is de Nota Ruimte echter niet vermeld in de inleiding. Deze vermelding voegen wij toe in paragraaf 1.3. Zie ook de punten 8, 9 en 10.	Ja
7	C. Coenrady	Inspreker acht de huidige planologische situatie onvoldoende uitgewerkt. Een inventarisatie van knelpunten en randvoorwaarden voor ruimtelijk beleid ontbreekt. In verband met geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid zijn er stroken langs de (snel)wegen en Betuwelijn waar in beginsel geen gevoelige bestemmingen mogelijk zijn. De structuurvisie dient hiervoor duidelijk de randvoorwaarden aan te geven.	Inventarisatie en knelpunten t.a.v. geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid nemen wij op in beleidsnota's op de betreffende milieuthema's. De Toekomstvisie+, de genoemde beleidsnota's en andere relevante regelgeving/beleid worden vervolgens concreet afgewogen in bestemmingsplannen voor specifieke locaties.	Nee
8	C. Coenrady	Inspreker geeft aan dat de ontwerpvisie van de gemeente Overbetuwe niet in overeenstemming is met de Nota Ruimte. In deze Nota is het ruimtelijk beleid voor het oostelijk deel van de gemeente nadrukkelijk uitgewerkt. Het gedeelte ten oosten van de A50 in Overbetuwe is volledig aangewezen als stedelijk gebied. De Nota Ruimte met de daarbij behorende kaarten dient uitgangspunt te zijn voor de structuurvisie van de gemeente Overbetuwe.	De Toekomstvisie+ bouwt voort op de Nota Ruimte. De VROM-Inspectie vraagt in hun overlegreactie het reeds opgenomen rijksbeleid t.a.v. het Nationaal Landschap en de SER-ladder te verduidelijken. Aan dit verzoek zullen wij voldoen. Zie verder punt 10.	Ja
9	C. Coenrady	Inspreker geeft aan dat in 2005 tussen VNG, IPO en verschillende ministeries bestuurlijke afspraken zijn gemaakt over gebiedsgerichte opgaven uit de Nota Ruimte. Deze Nota Ruimte ontbreekt in uw visie. Bij ongewijzigd vaststellen schendt u de bestuurlijke afspraken.	Zie het standpunt van de gemeente bij punt 6 en 8.	Nee

10	C. Coenrady	Inspreker geeft aan dat de ontwerpvisie niet in overeenstemming is met het streekplan Gelderland. Uit het streekplan blijkt, dat -met uitzondering van de Hollanderbroek- het gehele gebied ten oosten van de A50 behoort tot het stedelijk gebied. Een gebied waar woningbouw dan wel bedrijventerreinen in beginsel mogelijk zijn. Het streekplan met de daarbij behorende kaarten dient uitgangspunt te zijn voor de structuurvisie.	De Toekomstvisie+ bouwt voort op het streekplan. De provincie heeft schriftelijk aangegeven dat “ <i>de provinciale belangen op een goede wijze in de structuurvisie zijn opgenomen.</i> ”. Het gebied ten oosten van de A50 bevat in het streekplan diverse aanduidingen; o.a. EHS (natuur en verbindingzone), waterberging, waardevol landschap en waardevol open gebied. Uw stellingname dat behoren tot ‘stedelijk gebied’ betekent dat woningbouw en bedrijventerreinen (in beginsel) mogelijk moeten zijn, volgen wij daarom niet.	Nee
11	C. Coenrady	Inspreker vindt het onduidelijk in hoeverre de ontwerpvisie van de gemeente in overeenstemming is met de diverse gebiedsvisies welke zijn opgesteld door de Stadsregio Arnhem-Nijmegen. Genoemd worden ‘Gebiedsvisie A15/A12’, light-rail en en Rail Uitwissel Punt (RUP).	Doortrekking van de A15 is een uitgangspunt dat opgenomen is in de Toekomstvisie+. Wij zullen dit verduidelijken in opgave 6. Light-rail past bij de opgave 8 (verbeteren en optimaliseren van het openbaar vervoernetwerk). De plannen voor een RUP zijn niet concreet en nu daarom niet aan de orde.	Ja
12	C. Coenrady	Inspreker geeft aan dat de enige grote toekomstige uitbreidingsmogelijkheid voor Arnhem langs de nieuwe N837 ligt. Deze locatie voldoet aan alle doelstellingen van het nationale en regionale ruimtelijke beleid en is verkeers-technisch uitstekend ontsloten. In dit gebied tussen Heteren en Driel/Schuytgraaf kunnen 5.000 woningen worden gerealiseerd en is ook ruimte voor kantoren en bedrijven.	Wij wijzen dit af. Het is o.a. in strijd met lokaal en provinciaal beleid. Mogelijkheden voor grotere uitbreidingen zien wij vooral aan de zuidzijde van Elst.	Nee
13	C. Coenrady	Inspreker geeft aan dat op het industrieterrein van Nijmegen-West een aantal bedrijven ligt die vroeg of laat moeten worden verplaatst. De mogelijkheden voor vestiging in Overbetuwe moeten worden onderzocht.	Het Betuws Bedrijvenpark is ook bestemd voor bedrijven uit de regio. Als dergelijke bedrijven kenbaar maken geïnteresseerd te zijn in een kavel op dit bedrijvenpark, bepalen we of vestiging mogelijk is. Wij achten het starten van onderzoek daarom niet noodzakelijk. Voor het antwoord inzake een Rail Uitwissel Punt verwijzen wij naar punt 11.	Nee
14	C. Coenrady	Inspreker stelt dat ten oosten van de A50 op termijn geen agrarische sector meer behoort. Ten westen van de A50 dient deze sector wel te worden gestimuleerd.	De beschreven uitgangspunten zien (ook in het oostelijke deel) een plek voor een vitale agrarische sector die een toegevoegde waarde biedt. Wij passen de visie hierop niet aan, ook in relatie tot onze reactie bij punt 10.	Nee
15	P. Doekes	Inspreker geeft aan dat de Toekomstvisie+ het bewustzijn van de rol van gezond (die groen in de leefomgeving speelt) niet uitstraalt. Dat zou wel kunnen, o.a. door het bij Heteren geplande uiterwaardenommetje te koppelen aan het verder weg gelegen Rode Lijntjes pad.	Accent van de Toekomstvisie+ ligt inderdaad op de sociale structuur en samenleving. Hierbij passen dergelijke ideeën. Dergelijke concrete maatregelen zijn denkbaar in de beleidsplannen die uitgewerkt worden op basis van de Toekomstvisie+.	Nee

16	P. Doekes	Inspreker geeft aan dat het de aanbeveling verdient om toekomstige - en waar mogelijk bestaande - woonwijken van ondergrondse wijkgarages te voorzien.	De abstracte Toekomstvisie+ leent zich er niet voor om dergelijke concrete inrichtingsmaatregelen te benoemen. De opgaven 6 tot en met 9 gaan wel in op de koers die wij voorzien t.a.v. (openbaar) vervoer.	Nee
17	P. Doekes	Inspreker geeft aan dat zou moeten worden gezien hoe de toenemende verstening van particuliere tuinen een halt kan worden toegeroepen. Een attractiviteit van de Overbetuwse woonwijken (en de gezondheid van bewoners) is meer gediend met groene tuinen en het is de moeite waard om daar op korte termijn een promotiecampagne aan te wijden.	De gemeente Overbetuwe draagt zorg voor een kwalitatief ontwerp, inrichting en beheer van openbaar groen. Dit kan inderdaad ook vanuit een sociaal gezichtspunt van belang zijn. Wij zien echter geen directe gemeentelijke taak op het gebied van (verstening van) particuliere tuinen.	Nee
18	P. Doekes	Inspreker is van mening dat bedrijventerreinen het landschappelijke karakter van de gemeente in toenemende mate aantasten. Het beleid moet veranderen, door het aanwijzen van nieuwe omvangrijke bedrijventerreinen te staken, en inpassing van bedrijventerreinen / bedrijfsgebouwen met in het landschap passend groen.	Het uitgangspunt van zorgvuldig ruimtegebruik is - met toepassing van de SER-ladder - al benoemd bij opgave 14. Bij ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen besteden wij altijd aandacht aan landschappelijke inpassing. Bij bestaande bedrijventerreinen die grenzen aan open komgebied zien wij een opgave de inpassing te verbeteren. Dit laatste zullen wij verduidelijken in opgave 14.	Ja
19	P. Doekes	Inspreker geeft aan dat het mogelijk moet worden om op meer plekken in de gemeente ontspannen te fietsen. Slecht wegdek, ontbrekende fietspaden en te smalle multifunctionele verkeerswegen verhinderen dat nu nog.	De koers in de opgave 7 en 10 past volgens ons bij uw wensen.	Nee
20	P. Doekes	Inspreker geeft aan dat een groeigrens moet worden bepaald ten aanzien van inwoners/woningen (dicht bij de bestaande aantallen).	Bij opgave 12 en 13 zijn al uitgangspunten geformuleerd voor groei in (het oostelijk en westelijk deel van) de gemeente. Concrete grenzen in de vorm van aantallen achten wij niet wenselijk en niet passend bij het abstractieniveau van de visie.	Nee
21	P. Doekes	Inspreker geeft aan dat rekening moet worden gehouden met veranderende inwonersbehoeften als gevolg van vergrijzing.	Wij zijn het met u eens. Dit is nadrukkelijk een onderwerp in de Toekomstvisie+. Deze ontwikkeling zien wij ook en hebben we beschreven in paragraaf 4.1. Uitwerking kan plaatsvinden in o.a. Woonvisie en Wmo.	Nee
22	P. Doekes	Inspreker geeft aan dat de gemeente zich in moet zetten voor een breed scala van voorzieningen met betrekking tot onderwijs, zorg, welzijn, recreatie, cultuur, etc.	Onze inzet hierin is beschreven in opgave 16. Uitgangspunt is dat elke kern een passend niveau van voorzieningen moet hebben.	Nee
23	P. Doekes	Inspreker geeft aan dat de behoefte aan openbaar vervoer moet worden geïnventariseerd en dat daarna moet worden gehandeld.	Uw gedachte komt overeen met opgave 8. Na een intensief communicatietraject (zie paragraaf 1.3) beschrijven we hier de opgave tot het verbeteren en optimaliseren van openbaar vervoer.	Nee
24	P. Doekes	Inspreker is van mening dat de gemeente de communicatie met de medeburgers dient te verbeteren.	Onze inzet is en blijft gericht om een juiste communicatie - afhankelijk van onderwerp en toepasselijk interactieniveau - te voeren.	Nee

25	T. van Doormaal	Inspreker stelt dat de ontwerptekst van de Toekomstvisie+ als leidend motief het verbinden van mensen heeft. Er is weinig of niets te lezen in de Toekomstvisie+ waarom er aandacht is voor verbinding.	Alleen al uit de kernopgaven blijkt hoe verweven de kwaliteiten in de samenleving, het sociale netwerk, leefbaarheid en identiteit én de beleidvelden zijn. Verbinding en verweving hiertussen kan een grote meerwaarde betekenen.	Nee
26	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat de Toekomstvisie+ een 'overkoepelend beleidsdocument' is en een 'vertrekpunt voor het uitwerken van het verdere beleid'. Dit zijn verschillende dingen. In het kader van de dualisering van de verhoudingen binnen de gemeente is dit van belang. Wie spreekt hier en welke interpretatie is de juiste?	De gemeenteraad neemt een besluit over vaststellen van de Toekomstvisie+. De Toekomstvisie+ moet het kaderstellende beleidsdocument zijn waarmee het 'verdere' uitgewerkte (sectorale) beleid met elkaar is verbonden. In het voorwoord en op voor- en achterzijde zullen wij vermelden dat het een visie van de gemeenteraad betreft.	Ja
27	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat de Toekomstvisie+ de visie is van 'de gemeente'. Maar van wie precies? Als het stuk is goedgekeurd door de gemeenteraad heeft die dan aan haar verplichtingen tot kaderstelling voldaan? Het lijkt een schamele invulling van de plicht tot beleidsmatige kaderstelling die de raad heeft. Of is het de visie van het college?	De Toekomstvisie+ is een visie van de gemeenteraad, waarvoor B&W een voorstel hebben gedaan. Dit voorstel is gebaseerd op vooraf door de raad bepaalde uitgangspunten en tussentijdse consultatie van de raad. In het voorwoord en op de voor- en achterzijde zullen wij vermelden dat het een visie van de gemeenteraad betreft. Zie ook punt 26.	Ja
28	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat nergens te lezen is op welke wijze de gemeenteraad de uitgangspunten voor het proces heeft bepaald. De wijze van burgerparticipatie blijft summier aangeduid.	De raad heeft op 27 mei 2008 het plan van aanpak vastgesteld met daarin ook de wijze van (burger)participatie. Wij zullen de beschrijving van de (burger)participatie uitbreiden en actualiseren in paragraaf 1.3.	Ja
29	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat er wordt gesproken over drie onderliggende plannen (provincie, regio en gemeente). Er wordt niet besproken of geanalyseerd hoe die zich tot elkaar verhouden of hoe hier op wordt voortgebouwd.	Uit de (kern)opgaven en de visiekaart blijkt op welke elementen van beleid van medeoverheden wordt voortgebouwd. Een uitgebreide analyse hiervan vinden wij niet passen bij doel en abstractieniveau van de Toekomstvisie+.	Nee
30	T. van Doormaal	Inspreker acht de schets over de lagenbenadering waardevol. Het is niet helder waarom de 4 ^e laag is toegevoegd. Het verschil tussen 'occupatie' en 'sociaal maatschappelijk' blijft onhelder. Is het 3 ^e niveau niet gewoon dat van de 'bestemming'?	Nee, de 3 ^e laag is niet de bestemming. Bestemmingen aan gronden geven is voorbehouden aan normstellende plannen zoals een bestemmingsplan. De occupatielaag betreft gebruikspatronen die voortkomen uit het menselijk gebruik van de ondergrond en de netwerken. Wij zullen dit verduidelijken in paragraaf 1.3 en 3.3. Een extra toelichting op de 4 ^e laag is te vinden bij punt 5.	Ja
31	T. van Doormaal	Inspreker vraagt zich af waarover de gemeente iets te vertellen heeft, financiële mogelijkheden, juridische instrumenten. Het kerninstrument lijkt de Wmo, maar die letters komen in de Toekomstvisie+ niet voor.	De Wmo kan inderdaad een belangrijk instrument zijn voor de opgaven die de 4 ^e laag betreffen. Daarom is de Wmo benoemd in hoofdstuk 3. Welke instrumenten er precies voor welke opgave ingezet worden, wordt duidelijk in de nadere uitwerkingen.	Nee

32	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat in het ruimtelijk vlak wordt gesproken over het opstellen van wensen en streefbeelden, maar door wie en hoe, en wie daarmee vervolgens iets moet/kan doen wordt niet vermeld.	Dit kan op allerlei manieren en zal per opgave/project verschillen. Welke aanpak precies wordt gekozen voor welke opgave wordt duidelijk in de nadere uitwerkingen.	Nee
33	T. van Doormaal	Inspreker acht de zin 'nadrukkelijk stilstaan bij haar grondhouding en de daaruit voortvloeiende samenwerkingsvorm met ontwikkelende partijen' een belangrijke. De lezer verwacht meer dan een aanduiding. Wat is die grondhouding? Tot welke gewenste vormen van samenwerking moet dat leiden? Hierover zou de visie moeten gaan, maar er wordt verder over gezweven.	Hoe de gemeente Overbetuwe haar grondhouding bepaald in ruimtelijke opgaven is uitgewerkt in de Nota Grondbeleid. Die grondhouding is op het niveau van de Toekomstvisie+ niet algemeen te benoemen. Dit zullen wij verduidelijken in hoofdstuk 2.	Ja
34	T. van Doormaal	Inspreker vindt dat in de vierde kernopgave (verbinden van beleidsvelden) niet veel richting of visie te ontdekken valt.	De vierde kernopgave is procesmatig van aard. Het optimaliseren van (het proces van) strategische beleidsontwikkeling vinden wij belangrijk. Hiermee dragen we bij aan samenhang in en doelmatigheid van beleid.	Nee
35	T. van Doormaal	Inspreker acht hetgeen in het hoofdstuk 'analyse' wordt vermeld nauwelijks een analyse, maar vooral een beschrijving. Er is veel sprake van bedreigingen, maar niet uitgelegd is waardoor en waarom.	Gezien het doel en abstractieniveau van de Toekomstvisie+ hebben we ervoor gekozen de analyse te beperken tot hoofdlijnen.	Nee
36	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat netwerken voor het verkeer weinig zijn veranderd in de laatste eeuw. Voor zover het juist is, intrigeert de opmerking; wat gaan we doen tegen het al optredende of dreigende verkeersinfact? Welke invloed hebben energieproblemen en ICT op de mening van wonen en werken? Kan die menging de verkeersproblemen beïnvloeden? Is er een blijvende invloed van de huidige crisis en recessie? Een poging tot behandeling van dit soort vragen zou men onder de kop 'analyse' verwachten.	In hoofdstuk 5 staan diverse opgaven die bij moeten dragen aan het verbeteren van de verkeerssituatie. Met deze opgaven willen we bijdragen aan de ontwikkelingen waarmee Overbetuwe te maken kan krijgen (hoofdstuk 4).	Nee
37	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat er een scheiding tussen oost en west is gemaakt. Het is een inzicht, maar wat moet men ermee? Het geeft een accent maar geen strak operationeel beoordelingscriterium. Mag een bouwplan in west wel, niet, soms?	De overgangszone tussen het oostelijk en westelijk deel van de gemeente is een concept. Dit is niet bedoeld als operationeel beoordelingscriterium. Dat zal in ruimtelijk beleid en normstellende bestemmingsplannen uitgewerkt worden.	Nee
38	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat er wordt aangegeven dat gedifferentieerde wijkopbouw van belang is, maar er wordt geen indicatie van een praktische uitwerking gegeven.	Dit is zeker van belang, maar de Toekomstvisie+ beschrijft de richting van de gemeente op hoofdlijnen. Nadere uitwerking vindt plaats in beleidsstukken. De praktische uitwerking ten aanzien van woningbouw hoort thuis in de Woonvisie.	Nee

39	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat er wordt aangegeven dat het voorzieningenniveau in de kleine kernen onder druk staat. Wat zijn de oplossingen? Zou je de aard van de voorzieningen per kern kunnen specialiseren?	Wij delen uw gedachte. De aard en omvang van diverse voorzieningen per kern of cluster kernen specialiseren is uitgangspunt en kan uitgewerkt worden in b.v. economische beleidsnota's of nota's over accommodaties.	Nee
40	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat er geconstateerd wordt dat er een gebrek is aan restaurantjes/stopplaatsen. Wat betekent dit? Wordt de gemeente horeca ondernemer? Gaat de gemeente de grond om niet weggeven aan ondernemers die wat willen beginnen?	Hierover is geen specifieke opgave geformuleerd in hoofdstuk 5. Het realiseren van restaurantje en stopplaatsen is een zaak van particulier initiatief. De gemeente zal hier waar mogelijk aan meewerken. Faciliteren en stimuleren van bedrijven past - in algemene zin - bij opgave 15.	Nee
41	T. van Doormaal	Ten aanzien van ICT vraagt de inspreker wat de gemeente kan en wil doen. Wat biedt de gemeente aan initiatiefnemers en ontwikkelaars op dit gebied?	De gemeente zal alert zijn op een optimale ICT-infrastructuur om werkgelegenheid en onderwijs te ondersteunen. Dit voegen we toe bij opgave 15. Daarnaast zullen we ICT ook toevoegen in opgave 21. ICT is immers ook een bindend element dat bijdraagt aan ontmoeten.	Ja
42	T. van Doormaal	Ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen en kwaliteiten vraagt inspreker zich af welke kansen gegrepen gaan worden.	De kwaliteiten zijn zodanig divers dat in een abstracte visie dit niet concreet benoemd kan worden. Kwaliteiten worden (o.b.v. de Toekomstvisie+) geborgd in uitgewerkte beleidsdocumenten. Hoe daar vervolgens mee om wordt gegaan, verschilt per gebied, per kern.	Nee
43	T. van Doormaal	Inspreker stelt dat de verbinding met de uitvoering de zwakste schakel van de tekst is. Hetgeen hier staat is vrijwel onbegrijpelijk. Er worden 7 criteria genoemd, maar het blijft vaag wie ze hierop zou moeten aanpassen.	De gemeente zal de criteria in ieder geval toepassen bij het uitwerken van beleid. In paragraaf 4.3 staat in dit kader ook uitvoering van de 21 opgaven benoemd. Verder hopen wij dat andere belangrijke partners in de samenwerking hier ook aandacht aan zullen schenken. Wij zullen deze paragraaf verduidelijken.	Ja
44	T. van Doormaal	Inspreker geeft aan dat ten aanzien van de opgave 'eigenheid en kenmerken behouden en versterken' niet verhelderd wordt wat de kenmerkende waarden en eigenheid bedreigd.	Deze opgave stelt de landschapstypen centraal. Hierover beschrijft hoofdstuk 3 wat kenmerkend is en wat de bedreigingen zijn. De bedoeling van deze opgave zullen we beter duiden in de titel van opgave 1.	Ja
45	T. van Doormaal	Inspreker is van mening dat ten aanzien van de opgave 'parels en panorama's behouden en versterken' vrijwel geen inzicht wordt verschaft in de bedreiging van die pareltjes. Inspreker stelt voor te overwegen om parels toe te voegen.	De parels van Overbetuwe zijn benoemd in hoofdstuk 3. De parels bepalen voor een belangrijk deel de specifieke identiteit van Overbetuwe en vallen binnen de cultuurhistorisch waardevolle gebieden op de visiekaart. Daarmee worden de parels in voldoende mate beleidsmatig beschermd binnen de Toekomstvisie. Ten aanzien van de Kadernota Visie op Ruimte zijn nu de panorama's toegevoegd. Wij sluiten niet uit dat bij een volgende actualisatie het aantal parels of panorama's zal wijzigen.	Nee

46	T. van Doormaal	Inspreker stelt dat bij de opgave 'recreatieve inrichting Linge' er is een strijdigheid is, b.v. als het gaat om het gemis van pleisterplaatsen. Eventuele initiatiefnemers krijgen geen helder planologisch kader.	Nu het uitgangspunt in de Toekomstvisie+ is bepaald, kan een gedetailleerd en helder planologisch-juridisch kader opgenomen worden in het (normstellende) bestemmingsplan.	Nee
47	T. van Doormaal	Inspreker vraagt zich af wat in de opgave 'zichtbaar maken en versterken cultuurhistorische elementen' bedreigend of verzwakkend is. Is het beleid al niet op dit doel gericht? Kunnen ook nieuwe monumenten of bezienswaardigheden worden geschrapt, die passen in de eigenheid van de gemeente?	De Toekomstvisie+ laat de mogelijkheid open tot het benoemen of schrappen van monumenten of bezienswaardigheden. Dit kan plaatsvinden in uitgewerkt beleid.	Nee
48	T. van Doormaal	Inspreker stelt dat in de opgave 'verbeteren doorstroming verkeer' niet verhelderd wordt wat de 'knooppunten benadering' inhoudt. Dragen de snelwegentrees en de manifestatie van de gemeente op de snelweg bij aan een betere doorstroming?	Dit kan inderdaad duidelijker verwoord worden. Het houdt in dat we met de knooppunten benadering door efficiënt ruimtegebruik, functiemenging en gebruik maken van verschillende vervoersverbindingen synergie tussen activiteiten willen verwezenlijken. Dit zullen wij verduidelijken in opgave 6.	Ja
49	T. van Doormaal	Ten aanzien van de opgave 'optimaliseren rondje Overbetuwe' is het inspreker onduidelijk waarom en welke positieve effecten worden verwacht. Is er ooit onderzoek gedaan naar welke behoefte aan verbindingen in de gemeente, tussen de woonkernen bestaat. Inspreker vindt het niet zo helder hoe het rondje Overbetuwe een hogere recreatieve waarde aan de Linge teweeg brengt.	Uit onderzoek (GMO) blijkt dat het verkeer door het landelijk gebied - waaronder de Linge en de dijken - afneemt door een geoptimaliseerd Rondje Overbetuwe, waardoor meer ruimte is voor toeristisch/recreatief verkeer.	Nee
50	T. van Doormaal	Bij de opgave 'verbeteren/optimaliseren openbaar vervoer' vindt inspreker het opvallend dat niets gekozen wordt. Immers, alle kernen worden ontsloten met busverbindingen.	Dit zal inderdaad misschien niet bij alle kernen mogelijk of wenselijk zijn. Wij bedoelen hier dat alle 11 kernen ontsloten worden door een passende vorm van openbaar vervoer; trein, lijnbus, belbus, et cetera. Daarom passen wij de tekst bij deze opgave aan.	Ja
51	T. van Doormaal	Inspreker vraag zich af of er een behoefte is aan de realisatie van een snelfietsroute en hoe deze behoefte is vastgesteld.	De behoefte die wij zien is een korte en comfortabele fietsroute die zorgt voor een goed alternatief voor de auto. Vervolgens kan dit weer leiden tot een betere bereikbaarheid in een gezondere omgeving. Wij zullen dit toevoegen bij opgave 9. Het Rijk ziet deze behoefte overigens ook. De begroting van het Verkeer en Waterstaat kent 10 miljoen euro toe aan twee snelfietsroutes waaronder het traject Arnhem - Nijmegen.	Ja
52	T. van Doormaal	Bij de opgave 'verbeteren kwaliteit waternetwerken' vindt de inspreker - gezien de klimaatverandering - de mededeling dat geen verdere waterberging hoeft te worden nagestreefd opmerkelijk.	Recente gegevens van het KNMI omtrent klimaatverandering tot 2050 zijn meegenomen in besluitvorming over de kwantitatieve wateropgave.	Nee

53	T. van Doormaal	Met betrekking tot de opgave 'groei, passend bij oost en west' vraagt inspreker zich af wat de betekenis is van 'autonome groei' in het westelijk deel van de gemeente. Is dit alleen voor eigen mensen? Is niet opgevallen dat geboorteplaats geen vestigingscriterium meer mag zijn?	Bij het plannen van nieuwe woningen - en dus niet bij criteria voor vestiging - gaan wij uit van de autonome groei behoeft in (een cluster van) kernen.	Nee
54	T. van Doormaal	Moet het bouwprogramma van de regio geheel in het oostelijk deel van de gemeente worden gerealiseerd? Wat betekent het 'uitgaan van bestaande contouren'? Wordt hier makkelijk of moeilijk mee omgegaan?	Niet het gehele bouwprogramma van de regio moet helemaal in Overbetuwe worden gerealiseerd. Er wordt ruimte geboden in het oostelijk deel. Daarnaast hebben enkele andere gemeenten in de regio hun eigen aandeel. Benoemd is dat bij locatiekeuzes in de uitbreidingsrichting waardevolle karakteristieken wel gerespecteerd moeten worden.	Nee
55	T. van Doormaal	Inspreker vraagt zich af hoe inbreiding voor uitbreiding gaat en dorpen tegelijkertijd dorps moeten blijven.	Uitgangspunt in opgave 13 is dat inbreiding altijd kwalitatief gebeurt met oog voor de kwaliteiten van het dorp. Koppeling aan herstructureren van gebouwde omgeving, toepassing van meervoudig ruimtegebruik of beperkte uitbreiding (binnen de zoekzones) zijn mogelijkheden. Op deze manier kunnen we rekening houden met identiteit en karakter van dorpen.	Nee
56	T. van Doormaal	Inspreker vraagt zich af welke middelen en instrumenten de gemeente heeft om de samenwerking tussen bedrijven en scholen te bevorderen. Hoe gaat de gemeente starters faciliteren en stimuleren?	Graag verduidelijken wij u dit met voorbeelden uit de huidige praktijk. De gemeente participeert met bedrijfsleven en onderwijs in Leerdorp Elst. De gemeente probeert via diverse bijeenkomsten en deelname in startersnetwerken startende ondernemers de benodigde kennis te bieden. Ook bestaan er mogelijkheden voor werkloze mensen om - met behoud van uitkering - een eigen bedrijf op te zetten.	Nee
57	T. van Doormaal	Bij de opgave 'voorzieningen in clusters' stelt inspreker vragen over hoe je dit bereikt, wat passend is, wat de gemeente gaat doen en wat bedoeld wordt met clusters?	Hoe we dit gaan bereiken en wat de gemeente hiervoor gaat doen is een uitwerking. Hierbij wordt - per kern of cluster van kernen - de aard en omvang bepaald.	Nee
58	T. van Doormaal	Ten aanzien van duurzaamheid vindt inspreker dat duurzaam zou zijn als de gemeente een keus zou doen voor productie en economische activiteit aan huis, zodat een radicalere beperking van transport mogelijk zou zijn.	In paragraaf 4.1 benoemen wij ontwikkeling van eenmansbedrijven. Binnen de grenzen van de leefomgeving zien wij hiervoor aan huis zeker mogelijkheden binnen de opgaven 15 en 17. Wanneer een bedrijf naar aard en omvang niet meer in de leefomgeving past, dan zal het bedrijf naar een geschikte locatie elders (een bedrijventerrein) moeten verplaatsen.	Nee
59	T. van Doormaal	Inspreker vraagt zich ten aanzien van de opgave 'verankeren kwaliteit samenleving' van wie dit mag worden verwacht en die dit gaat doen.	Wij zullen in de betreffende opgave 18 aangeven dat dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van inwoners, verenigingen, instellingen en bedrijven.	Ja

60	T. van Doormaal	Inspreker geeft in overweging dat de gemeenteraad zelf een poging doet om tot een visie te komen, die als kaderstellend kan worden aangemerkt.	De visie is bedoeld als richtinggevend en kaderstellend stuk. Wij zullen dit verduidelijken in paragraaf 1.2. Zie ook de punten 26 en 27.	Ja
61	Dorpsraad Heteren	Inspreker verzoekt om ontwikkelingsmogelijkheden voor voldoende draagvlak voor voorzieningen. Inspreker is namelijk van mening dat de ruimte voor inbreiding beperkt is. Inspreker vraagt mogelijkheden in de vorm van een aanduiding 'inbreiding & uitbreiding kern' en een 'uitbreidingsrichting' voor 8.00 à 1.800 extra woningen aan de zuidzijde.	Naast de locaties die onderdeel uitmaken van het plan Heteren Centrum, blijkt uit analyse dat er in Heteren nog voldoende (open) ruimte is voor inbreiding. Daarnaast kan inbreiding ook inhouden dat er herstructurering plaatsvindt, waarmee het woningaantal toeneemt.	Nee
62	K. Horlings	Inspreker vraagt om verdere groei van Valburg niet op voorhand uit te sluiten, maar in beginsel mogelijk te blijven maken. Dit als aanvulling op het draagvlak van voorzieningen. Middelen die inspreker ziet zijn inbreiding en uitbreidingsrichtingen.	Voor het gemeentelijk standpunt verwijzen wij u naar punt 68.	Nee
63	Dorpsraad Oosterhout	De Vereniging stelt dat de begrippen 'dorp Oosterhout' en 'instandhouding van het dorpskarakter' in de Toekomstvisie+ niet of niet voldoende worden benoemd. In de visie wordt gesproken over een 'tweedeling van de gemeente Overbetuwe, waarin het oostelijk deel is te zien als een intermediair gebied in de stadsregio tussen Arnhem en Nijmegen. Binnen deze zone liggen de kernen Elst en Oosterhout'. Dit geeft de indruk dat het de bedoeling is om dorp Oosterhout als een 'tussenstad' te gaan ontwikkelen.	Feit is dat Oosterhout - net zoals Elst - geografisch gezien in het oostelijk deel van de gemeente ligt. Hiermee is niet gezegd dat de koers en opgaven voor Elst en Oosterhout hetzelfde zijn. Helaas is onbedoeld de indruk ontstaan dat Oosterhout als 'tussenstad' ontwikkeld zou moeten gaan worden. Wij gaan dit aanpassen in paragraaf 3.3 en 4.2.	Ja
64	Dorpsraad Oosterhout	De Vereniging stelt als meest duidelijke wijziging voor om de overgangszone anders in te tekenen en in het zuiden te laten aansluiten vanaf de Griftdijk aan de gemeentegrens met Nijmegen.	De overgangszone komt overeen met de huidige feitelijke situatie en het geldende beleid. Oosterhout heeft b.v. - in de oostelijke zone - grotere en meer voorzieningen in de onmiddellijke nabijheid; Elst en Waalsprong (Nijmegen). Wij vinden het oneigenlijk als deze huidige situatie ontkend wordt. Een wijziging van de kaartbeelden stellen we daarom niet voor. Wel zullen we de teksten op dit punt verduidelijken, zie punt 65.	Nee
65	Dorpsraad Oosterhout	Indien een wijziging van de overgangszone op de kaartbeelden niet zou kunnen plaatsvinden, wordt verzocht om tekstaanpassingen waaruit de wensen van de inwoners en dus ook de Vereniging duidelijk en helder worden beschreven.	Bij opgave 12 zullen we expliciet vermelden dat we bij nieuwe uitbreidingen in het oostelijk deel uitgaan van de uitbreidingsrichting aan de zuidzijde van Elst. Tevens zullen we de relatie tussen bebouwing en de kwaliteit van kernen ook hier expliciet aan de orde stellen. Dit betreft opgave 13: rekening houden met de identiteit van de verschillende dorpen.	Ja

66	Dorpsraad Slijk-Ewijk Loenen	De Dorpsraad is van mening dat het karakter van Slijk-Ewijk wordt aangetast door inbreiding. De Dorpsraad stelt vervolgens dat zonder uitbreiding(srichting) de jeugd geen mogelijkheden heeft om in Slijk-Ewijk te blijven wonen. Daarom vraagt inspreker de mogelijkheid open te houden om een zoekgebied aan te wijzen zodat ook in Slijk-Ewijk een klein aantal woningen gebouwd kunnen worden.	Er bestaat geen direct verband tussen het probleem dat u ervaart en de oplossing die u voorstelt. Woningbouw (in een uitleglocatie) zorgt er niet vanzelf voor dat jongeren in Slijk-Ewijk kunnen blijven wonen. Immers, bij toewijzing van huur- en koopwoningen geldt wettelijk dat we ons niet mogen beperken tot mensen uit Slijk-Ewijk. Daarbij liggen de regionale bebouwingscontouren vast tot minimaal 2015. Uitgangspunt blijft daarom dat wij bij eventuele groei van kernen uitgaan van de bestaande contouren voor woningbouw en zoekzones.	Nee
67	Dorpswerk-groep Valburg en Homoet	Inspreker wenst behoud en optimalisatie van het voorzieningenniveau in Valburg.	Wij constateren dat opgave 16 over voorzieningen past bij uw wens.	Nee
68	Dorpswerk-groep Valburg en Homoet	Inspreker is van mening dat (voor behoud en optimalisatie van het voorzieningenniveau) inbreiding en uitbreidingsrichtingen voor woningbouw en concentratie van huidige bedrijven noodzakelijk zijn. Inspreker stelt dat opgaven 12 t/m 14 ervoor zorgen dat Valburg op voorhand op slot wordt gezet.	De opgaven 12 t/m 14 (en 16) zijn niet gericht op het 'op slot zetten' van kernen. De door u gewenste inbreiding is een belangrijke mogelijkheid die wij ook zien en benoemd hebben. Daarbij bieden de bebouwingscontouren aan de zuidzijde van Valburg soulaas tot na 2015. Relevant is dat de regionale bebouwingscontouren vastliggen tot minimaal 2015. Tenslotte bestaat er geen direct verband tussen het doel dat u aangeeft en het middel dat u voorstelt. Immers, meer woningen zorgen er niet voor dat het voorzieningenniveau vanzelf wordt behouden. Uitgangspunt blijft daarom dat wij bij eventuele groei van kernen uitgaan van de bestaande contouren voor woningbouw en zoekzones.	Nee
69	Dorpswerk groep Oosterhout	In de Toekomstvisie+ wordt Oosterhout in één adem genoemd met Elst. Oosterhout wordt in het oostelijk deel van de gemeente Overbetuwe gesitueerd, waar naast autonome groei ook ruimte moet worden geboden voor regionale taakstelling voor o.a. 'wonen' en 'werken'.	Oosterhout is geen Elst. Feit is dat Oosterhout - net zoals Elst - geografisch gezien in het oostelijk deel van de gemeente ligt. Hiermee is niet gezegd dat de koers en opgaven voor Elst en Oosterhout hetzelfde zijn. Het is vervelend dat onbedoeld deze indruk ontstaan is. Wij zullen dit verduidelijken in paragraaf 3.3, 4.2 en opgave 12. Zie punt 63.	Ja
70	Dorpswerk groep Oosterhout	In Oosterhout wenst men t.a.v. het wonen: behoud het dorpse karakter, meer groen en geen hoogbouw, uitsluitend uitbreiding naar behoefte. Door Oosterhout in het oostelijk deel van de gemeente te plaatsen, zou er een tegenstelling liggen tussen de Toekomstvisie+ en het op te stellen DOP Oosterhout. Men wil behoren bij de kernen in het westelijk deel van de gemeente, en niet bij Elst. Verzocht wordt om de Toekomstvisie+ m.b.t. dit onderwerp aan te passen.	Ook voor Oosterhout geldt dat de relatie tussen bebouwing en kwaliteit van kernen aan de orde is. Dorpen moeten dorps blijven en belangrijke aspecten waar we rekening mee houden zijn de identiteit en karakter, grootte en voorzieningenniveau. Duidelijk is dat dit voor Oosterhout anders ligt dan Elst; wij staan hierbij dus een gebiedsspecifieke benadering voor die wij verduidelijken in opgave 12. Zie punt 65.	Ja

71	LTO Noord	LTO Noord vindt het van belang dat de gemeente continuïteit biedt aan de agrarische sector. De gemeente dient hiervoor voldoende flexibiliteit te bieden om op ontwikkelingen in te kunnen spelen. In de toekomstvisie wordt beschreven dat er schaalvergroting plaatsvindt binnen de agrarische sector. Er is niet aangegeven hoe de gemeente de agrarische bedrijven hier ontwikkelingsruimte voor gaat bieden in de toekomst. LTO Noord verwacht dat de gemeente faciliteiten levert om de positie van de land- en tuinbouw te versterken. LTO Noord is van mening dat hier in hoofdstuk 4 aandacht aan moet worden besteed. LTO Noord zou daarom graag terugzien dat de gemeente rekening houdt met een gerichte schaalvergroting en innovatie van producten en productiemethoden in de agrarische sector alsmede voor verbrede landbouw.	In een grote delen van het buitengebied streven wij een vitale agrarische sector na die een toegevoegde waarde biedt. Naast de door u benoemde bedrijfscontinuïteit, vinden wij dit ook van belang voor behoud en beheer van het landschap. Innovatie en verbrede landbouw zien wij als niches en passen prima binnen opgave 15. De maatvoering van agrarische gebouwen én bouwpercelen wordt bepaald in bestemmingsplan(nen) buitengebied. Dit door landschappelijke kwaliteiten af te wegen t.o.v. de trend van schaalvergroting binnen de agrarische sector. Wij zullen dit verduidelijken in opgave 1.	Ja
72	LTO Noord	Opgave 1 zegt dat bij nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied slechts ruimte is voor agrarisch gebruik in de vorm van weiland. LTO Noord stelt dat het huidige agrarisch gebruik binnen de gemeente hiermee niet strookt. Er vinden andere vormen van agrarisch gebruik en boomteelt plaats. Grondgebruik wordt bepaald door de agrarische ondernemers in het gebied. De ontwikkelingen in de agrarische sectoren staan niet stil. Bedrijfsontwikkeling in alle sectoren voor nu en in de toekomst is een must. Wil het landschap bijvoorbeeld herkenbaar blijven als een gebied met waardevolle samenhangen tussen komoeverwal en uiterwaard dan dient de grondgebonden veehouderij vitaal te blijven. Dat betekent dat schaalvergroting mogelijk moet blijven. Ook de boomkwekerij is een belangrijk maatschappelijk kenmerk van het buitengebied en vormt het landschap. Het is van belang dat de gemeente voldoende perspectief biedt voor deze sector.	Agrarisch gebruik alleen in de vorm van weiland is inderdaad wel erg beperkt. In opgave 1 zullen wij dit veralgemeniseren door te spreken over 'agrarisch gebruik'. Om de doelstelling van deze opgave hierbij niet aan te tasten, zullen we hierbij wel toevoegen dat de soort van agrarisch gebruik moet passen bij het landschap.	Ja
73	LTO Noord	In de uiterwaarden staat de gemeente in principe geen bouwmogelijkheden toe. LTO Noord is van mening dat de Toekomstvisie zich moet aansluiten bij de beleidslijn 'Grote Rivieren'.	Wij hebben met dit punt uit opgave 1 voortgebouwd op relevant rijksbeleid.	Nee

74	LTO Noord	De gemeente geeft aan het verkeer in het landelijk gebied terug te dringen. LTO Noord acht het van belang dat de wegen in het buitengebied toegankelijk moeten blijven voor het landbouwverkeer en dat de agrarische percelen goed bereikbaar moeten blijven.	We zullen opgave 7 verduidelijken en onderscheid te maken tussen doorgaand verkeer en bestemmingsverkeer.	Ja
75	Ondernemers platform Overbetuwe	Het OPO geeft aan dat het ontplooiën van niet-agrarische nevenactiviteiten een prima mogelijkheid is voor agrarische bedrijven om het hoofd boven water te houden. Het OPO verzoekt om agrariërs deze mogelijkheden te bieden en dit op te nemen in de Toekomstvisie+.	Dit past - in z'n algemeenheid - binnen opgave 15. Welke vormen van werkgelegenheid onder welke condities mogelijk zijn, hoort te worden opgenomen in de bestemmingsplannen buitengebied. In de beleidsregel functieverandering is hier ook al beleid voor vastgesteld.	Nee
76	Ondernemers platform Overbetuwe	Het OPO vindt het van belang dat aan vrijkomende agrarische bebouwing een passende invulling wordt gegeven. Voor een vitaal en leefbaar platteland dient gezocht te worden naar nieuwe economische dragers. Verzocht wordt om dit punt verder uit te werken in de Toekomstvisie+.	Dit past - in z'n algemeenheid - binnen opgave 15. Welke vormen van werkgelegenheid onder welke condities mogelijk zijn, hoort te worden opgenomen in de bestemmingsplannen buitengebied. Vooralsnog is beleid hiervoor vastgesteld in de beleidsregel functieverandering.	Nee
77	Over Betuwe College Elst	Er is een enquête uitgevoerd door de leerlingen. In de conclusies benoemen ze acht opvallende punten. Op basis hiervan geven ze vier aanbevelingen: neem op dat er uitgaansgelegenheden worden gebouwd voor jongeren. Leg vrije fietspaden aan vanuit de dorpen naar Arnhem en Nijmegen. Ontwikkel zorgcentra in dorpen en zorg voor seniorenwoningen in het centrum van de kernen.	Dank voor de resultaten van (afnemen en verwerken van) 1.537 enquêtes. Wij waarderen de inzet en grondige aanpak. De concrete aanbevelingen passen volgens ons prima binnen de algemene Toekomstvisie+. De (in opgave 21 genoemde) mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, te sporten of aan andere vormen van vrijetijdsbesteding deel te nemen, gelden ook voor jongeren. Vrije fietspaden passen bij opgave 7 en 10. Vergrijzing hebben we benoemd als een belangrijke ontwikkeling. De meeste ouderen zullen zelfstandig wonen en hun (beperkte) zorgvraag zelf regelen. Woningen die ook geschikt zijn voor senioren zijn hiervoor geschikt. De meer afhankelijke ouderen (met een specifieke vraag naar zorg en welzijn) zorgen voor een grotere en meer gedifferentieerde zorgvraag. Hiervoor zijn de (zorg)voorzieningen in (een cluster van) kernen die we noemen in opgave 16 belangrijk. Hoe we de abstracte Toekomstvisie+ precies gaan uitwerken, wordt duidelijk in concrete beleidsnota's over de toepasselijke beleidsvelden.	Nee

Bijlage A

Bijlage B